

El professor Albert Hauf

RAFAEL ROCA

(UV)

Rafael.Roca@uv.es

Un dels professors del Departament de Filologia Catalana que més fascinava els alumnes que iniciàrem els estudis de l'antiga llicenciatura en filologia hispànica (secció valenciana) durant el curs 1989-1990 —entre els quals em comptava— era N' Albert Hauf i Valls. El prestigi acadèmic que el precedia, el cognom teutònic que assajàvem de pronunciar correctament, l'exòtic accent mallorquí, l'àvid interès pels autors medievals que transpirava... actuaren com a eficaç reclam per a nosaltres i el convertien en una autèntica *rara avis* acadèmica a qui admirar —i, en certa manera, imitar— per als estudiants que en aquells anys omplíem les immenses aules de l'antiga Facultat de Filologia, ben predisposats com estàvem a descobrir la cultura catalana en les seues múltiples varietats i manifestacions.

Amb tot, i per raons que no vénen al cas —com ara la meua aleshores accentuada tímidesa, més pròpia d'un cartoixà que no d'un estudiant de filologia—, no vaig entrar directament en contacte amb el professor Albert Hauf fins ben avançada la carrera, fins al curs 1993-1994, quan ja feia cinqué. Fou el moment en què vaig començar a preparar una edició divulgativa de les poesies de Jordi de Sant Jordi que finalment veié la llum a l'extinta Institució Valenciana d'Estudis i Investigacions, i per al feliç desenllaç de la qual em resultà fonamental l'ajut de dos professors: Albert Hauf i Vicent Josep Escartí, als quals mai no agrairé prou la paciència i l'amabilitat amb què aclariren els meus dubtes i m'oferiren recolzament i consells —«Mira de ser sempre caut», em digué el professor Hauf durant una d'aquelles converses.

Tan sols uns mesos després, em vaig convertir en un dels privilegiats alumnes —entre els quals recorde Jaume J. Chiner Gimeno i Antoni López Quiles— que assistien als seus reduïts i captivadors curssets de doctorat, i fou així que la meua relació amb ell esdevingué més pròxima i estreta. En aquell moment, ja feia anys que el professor Hauf s'havia convertit en un referent intel·lectual per a bona part de la societat valenciana —la seua presència en les activitats i el jurat dels premis Octubre així ho confirmava—, i fou això i el contacte personal amb ell el que em portà a proposar als membres del Consell de redacció de la revista *Saó* —al qual feia poc més d'un any que m'havia incorporat— la possibilitat de fer-li una entrevista. La idea fou acceptada de bon grat, i en el núm. 178 de *Saó*, corresponent a l'octubre de 1994, aparegué publicada la transcripció de la llarga conversa —deu

pàgines!: 25-31 i 47-49— que vàrem mantindre al seu despatx a inicis del curs 1994-1995, i que portava per títol «Albert Hauf: la vida a través dels clàssics».

Un dels detalls que més recorde d'aquella entrevista —en què el nostre erudit afirmà coses com ara que «la cultura no té fronteres, i a l'Edat Mitjana molt menys que ara» i que «hi ha signes que mostren que la nostra democràcia no és tan sana com ens pensàvem»— és que, en un moment determinat, el professor Hauf asseverà que una manera eficient d'esperonar l'interés dels joves i adolescents per la cultura escrita passava, entre altres coses, per fer-los visitar els arxius: «I per què no poden fer una prova d'arxiu? Per què s'han de pensar que per fer una transcripció paleogràfica es necessiten cinc cursos d'universitat? No és veritat, això; en una hora se'ls pot ensenyar a transcriure un text medieval, i aleshores se'ls obren les portes de la recerca. Per exemple, estudiar Fuster: anar a veure els articles del *Levante* a la Biblioteca Universitària pot provocar una gran sensació d'importància al jove de quinze o setze anys. Veure que ell és capaç d'anar a una hemeroteca i cercar un text i fer un treball on ha descobert un text de Fuster inèdit, per exemple».

Doncs bé, aquesta gran veritat, formulada a través d'un senzill i estimulants exemple —que, anys després, el professor Hauf em comentà que hi havia esmentat perquè ell mateix es trobava aleshores realitzant aquella recerca—, provocà les iras d'un representant de la dreta local anticatalanista, que no dubtà a escriure i publicar un article condemnatori i apocalíptic. El pecat comés pel professor Hauf? Haver unit, en una mateixa frase, dos noms propis que, en determinats cercles catalins, provocaven urticària: el de Joan Fuster i el del diari *Levante*.

Tot i que els camins acadèmics que vaig emprendre durant els anys immediatament posteriors m'allunyaren progressivament de l'estudi de l'època medieval, i em conduïren vers la cultura i la literatura contemporànies —i més concretament del segle XIX—, afortunadament per a mi sempre vaig mantindre el contacte amb el professor Hauf, a qui mai no agrairé prou les paraules d'interés, afecte i encoratjament que em dedicà durant el període en què preparava la tesi doctoral, i també quan iniciava la meua singladura com a professor associat del Departament de Filologia Catalana. I això sense oblidar els anys en què vaig col·laborar en els homenatges que, en 2005 i 2011, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua dedicà als escriptors Constantí Llombart i Teodor Llorente, respectivament, i en què els meus treballs sempre varen merèixer per part seua paraules de lloança i d'ànim.

I és així que, finalment, passats més de vint anys, hem esdevingut companys de Departament, i he tingut el goig i la satisfacció de comprovar, més de prop que mai, com des de la seua actual posició de catedràtic emèrit el professor Hauf continua sent una referència d'erudició, ètica i compromís per a tots els qui ens dediquem a l'estudi i la promoció de la cultura catalana; i, molt singularment, per a les diverses fornades d'especialistes en literatura catalana medieval que s'han format al seu voltant. Unes qualitats, les que engalanen el professor Hauf, no sempre tan esteses i habituals com caldria que l'han fet mereixedor del respecte, l'agraïment i l'admiració que li dedica una part substancial de la societat valenciana.